

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/84/2019
Identifikačné číslo spisu:	1711203852
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1711203852.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ M. N., bývajúceho v Z., O. D. X, 2/ W. N., bývajúcej v U., Z. XXX, zastúpených JUDr. Jánom Floriánom Gajniakom, advokátom v Bratislave, Šafárikovo námestie 2, proti žalovanému Stavebnému bytovému družstvu občanov, so sídlom v Pezinku, Na Bielenisku 4, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 8 C 95/2011, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. marca 2018 sp. zn. 4 Co 12/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom z 18. septembra 2014, č. k. 8 C 95/2011-204 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali proti žalovanému zaplatať náhradu škody. Táto mala podľa žalobcov vzniknúť z dôvodu väd bytového domu a to zlej strechy a zlých komínov. Byt je v dôsledku vlhkosti a vypínania kotla neobývatelný, ale musia platiť poplatky, aj keď v ňom nebývajú. Nakoľko bývajú v U., majú záujem byt prenajímať, ale vzhľadom na jeho stav to nie je možné. Škoda mala predstavovať sumu, ktorú musia žalobcovia vynaložiť na poplatky za užívanie bytu, aj keď v ňom nebývajú t. j. 1 626, 43 € a sumu, ktorú by obdržali, ak by byt prenajali, t. j. ušlý zisk vo výške 12 152 € a to za obdobie od 14. augusta 2009 až do podania žaloby. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Výkonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu č. XX na X. poschodí v bloku B-DC, v podiele 1/1 ako aj vlastníkami priestorov na spoluvlastníckych častiach a spoločných zariadeniach ako aj v spoluvlastníckom podiele k pozemku v podiele 13624/774710. V rámci skutkového stavu ustálil, že vady, ktoré sú predmetom nároku, sú vadami bytového domu, a nie bytu a problém zatekania strechy existoval od kúpy bytu, t. j. od roku 1997. Podľa názoru súdu ide o vady bytového domu ako takého a teda bolo potrebné, aby došlo v zákonných lehotách k uplatneniu zodpovednosti za vady od objednávateľa diela vo vzťahu k zhotoviteľovi diela. V prípade, že žalobcom vznikla škoda v príčinnej súvislosti s danými vadami bytového domu, zodpovednosť za škodu nesie zhotoviteľ diela (bytového domu). Napokon spôsob, akým možno odstraňovať predmetné vady je bližšie

špecifikovaný v zákone č. 182/1993 Z. z. Súčasne považoval za potrebné uviesť, že v prípade, ak vlastníci bytov a nebytových priestorov odmietli udeliť súhlas na opravu strechy a komína má prehlasovaný vlastník bytu, t. j. žalobcovia právo v lehote 14 dní sa obrátiť žalobou na súd. Tým zároveň nie je vylúčená zodpovednosť za škodu spôsobenú jednému z vlastníkov bytov podľa príslušných ustanovení OZ. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žalovaný nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný vo vzťahu k nároku uplatňovanému žalobcami. Preto sa ani ďalšími podmienkami vzniku nároku na náhradu škody nezaoberal. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcov rozsudkom z 28. marca 2018 sp. zn. 4 Co 12/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného, pričom rozhodnutie aj náležite odôvodnil. V odôvodnení sa vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie dôležité. Svoj záver, ktorý viedol k zamietnutiu žaloby, riadne odôvodnil, keď vysvetlil, že o oprave spoločných častí bytového domu, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, nerozhoduje správca, ale príslušnou väčšinou hlasov všetci vlastníci. Ak by všetci vlastníci alebo niektorí z nich odmietli opravy vykonať, zodpovedali by žalobcom za prípadnú škodu podľa § 415 a nasl. OZ, z čoho je zrejmé, že pasívne vecne legitimovaný nie je správca, ale vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. S odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a konštatoval jeho správnosť. V ďalšom preto poukázal na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti uviedol, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou vecnej legitimácie strán sporu. Odvolací súd zastával rovnaký názor ako prvoinštančný súd, že v tomto spore nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom žalobcami označený žalovaný, ale všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ktorým výlučne prislúcha právo zákonom stanovenou väčšinou rozhodovať o vykonaní resp. nevykonaní opráv spoločných častí bytového domu, ktoré sú v ich podielovom spoluvlastníctve, a ktorí potom aj zodpovedajú za prípadnú škodu žalobcom, ak im nejaká konkrétna škoda vznikla v priamej príčinnej súvislosti s ich konaním, nekonaním, resp. rozhodovaním. Keďže žaloba bola zamietnutá pre nedostatok vecnej pasívnej legitimácie žalovaného, potom nemôže obstať ani odvolacia námietka žalobcov o nevykonaní ním navrhnutého dokazovania. V prípade ak vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome neodsúhlasia opravy spoločných častí, nemá správca povinnosť ich vykonať, preto mu ani nebolo možné takúto povinnosť uložiť, lebo takáto povinnosť mu nevyplyva zo žiadneho právneho predpisu. Pokiaľ ide o uplatňovanú škodu vo vzťahu k poplatkom, tak tieto musia žalobcovia platiť bez ohľadu na užívanie bytu v bytovom dome, pretože tieto sa viažu k ich vlastníctvu a je to ich povinnosť zo zákona a nie škoda. Aj ďalšie odvolacie námietky žalobcov vyhodnotil za nedôvodné. O trovách konania rozhodol podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia. Navrhli ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a za nesprávne právne posúdenie považovali záver súdu o nedostatku vecnej pasívnej legitimácie žalovaného. V dovolaní podrobne poukázali na skutkové okolnosti danej veci. Nesúhlasili s právnym záverom, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, ale že sú to všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ktorí v tomto prípade môžu niesť zodpovednosť za prípadnú škodu im vzniknutú a to z v dovolaní rozvedených dôvodov. Poukázali na schôdzu vlastníkov, na ktorej došlo k samotnému odsúhlaseniu opráv spoločných častí a zariadení bytového domu, ktoré spôsobili škodu v ich byte a napriek tomu žalovaný ako správca, v rozpore s jeho povinnosťami zo zmluvy o výkone správy, toto rozhodnutie odignoroval a opravy nevykonával. Mali za to, že žalovaný by si plnil svoju povinnosť zo zmluvy o výkone správy, ako aj zo zákona č. 182/1993 Z. z., keby splnil povinnosti v dovolaní rozpísané. Okrem ich porušenia mal žalovaný podľa nich aktívnu právnu povinnosť iniciatívne konať a vady opravovať, ktorá povinnosť mu plynie z platnej zmluvy o výkone správy. Mali za to, že z rozvedených dôvodov odvolací súd nesprávne právne posúdil vec a nesprávne konštatoval, že žalovaný

nie je pasívne vecne legitimovaný, keďže chybné postupoval, keď si neosvojil argumentáciu, že škoda im vznikla v príčinnej súvislosti daných vád s absolútne laxným až odmietavým prístupom žalovaného k odstraňovaniu predmetných vád spoločných častí a zariadení bytového domu, ktoré bolo riadne odsúhlasené na schôdzach vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Keďže sa sudy nezaoberali meritom vecí, dospeli aj k nesprávnym skutkovým zisteniam ohľadom odsúhlasenia opráv na schôdzach vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

4. Žalovaný navrhol dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnenými osobami (§ 424 CSP), zastúpenými advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

9. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

10. Žalobcovia prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

11. Ak dovolateľ odôvodňuje prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018). Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

12. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1. 1. 1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý

právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6Cdo/29/2017, prijatý ako judikát R 71/2018).

13. Nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu z hľadiska § 432 ods. 2 CSP.

14. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP).

15. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

16. Dovolatelia v súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP však neformulovali žiadnu právnu otázku. Z obsahu ich dovolania vyplýva, že „len“ nesúhlasia so záverom súdov o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného, avšak bez konkrétneho vymedzenia právnej otázky, vo vzťahu ku ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu. Navyše ani neuviedli „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu“, od ktorej sa mal podľa ich názoru odvolací súd odchýliť.

17. Ako už bolo uvedené, otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku a nevysvetlí potrebu, aby dovolací súd túto otázku vyriešil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a akú jej naliehavosť mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá doposiaľ nebola riešená (príp. bola riešená rozdielne) a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C.

H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 28/2017). Len prosté konštatovanie dovolateľov, že nesúhlasia so záverom o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného, obsahovo nezodpovedajú požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 432 ods. 2 C. s. p.

18. Skutočnosť, že dovolatelia nesúhlasia so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, sama osebe nemôže byť spôsobilá založiť prípustnosť ich dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Sama polemika dovolateľov s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

19. Ak potom dovolatelia vo svojom dovolaní v ďalšom namietali skutkové závery súdov nižších inštancií, dovolací súd uvádza, že ani tieto nie je oprávnený preskúmať, pretože v zmysle § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Dovolací súd nie je treťou inštanciou a preto sa ním nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ani nedostatočne zistený skutkový stav veci a nesprávne vyhodnotenie dôkazov, nie je dôvodom, ktorým by došlo k znemožneniu realizácie procesných oprávnení strán sporu a teda nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012).

20. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že nakoľko dovolatelia nevymedzili relevantnú právnu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. a/, CSP, najvyšší súd ich dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

21. Úspešnému žalovanému dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu v tomto konaní nevznikli.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.